

Väljaandja: Riigikogu
Akti liik: seadus
Teksti liik: algtekst
Jõustumise kp: 01.07.2020
Avaldamismärge: RT I, 28.02.2020, 2

Välja kuulutanud
Vabariigi President
20.02.2020 otsus nr 554

Laeva lipuõiguse ja laevaregistrite seaduse ning tulumaksuseaduse muutmise ja sellega seonduvalt teiste seaduste muutmise seaduse ning teiste seaduste muutmise seadus

Vastu võetud 18.02.2020

§ 1. Laeva lipuõiguse ja laevaregistrite seaduse ning tulumaksuseaduse muutmise ja sellega seonduvalt teiste seaduste muutmise seaduse muutmine

Laeva lipuõiguse ja laevaregistrite seaduse ning tulumaksuseaduse muutmise ja sellega seonduvalt teiste seaduste muutmise seaduses (RT I, 04.03.2019, 1) tehakse järgmised muudatused:

1)paragrahvi 1 punktis 82 laeva lipuõiguse ja laevaregistrite seaduse § 93¹lõikes 1 asendatakse tekstiosa „§ 92¹” tekstiosaga „§ 92”;

2)paragrahvi 1 punktis 94 laeva lipuõiguse ja laevaregistrite seaduse § 100⁸lõikes 1 asendatakse tekstiosa „käesoleva seaduse redaktsiooni, mille kohaselt luuakse esimene ja teine laevapereta prahitud laevade register, jõustumist” tekstiosaga „2020. aasta 1. juulit”;

3)paragrahvi 1 punktis 94 laeva lipuõiguse ja laevaregistrite seaduse § 100⁹lõikes 1 asendatakse tekstiosa „redaktsiooni jõustumise aasta 1. septembriks” tekstiosaga „2021. aasta 1. jaanuariks”;

4)paragrahvi 1 punktis 94 laeva lipuõiguse ja laevaregistrite seaduse § 100¹⁰lõikes 2 asendatakse tekstiosa „redaktsiooni jõustumise aasta 1. septembriks” tekstiosaga „2021. aasta 1. märtsiks”;

5)paragrahvi 1 punktis 94 laeva lipuõiguse ja laevaregistrite seaduse § 100¹⁰lõige 3 muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

„(3) Kui prahtija ei esita registripidajale käesoleva paragrahvi lõikes 2 nimetatud tähtjaks sättes nimetatud kinnitust, võib laev olla esimeses laevapereta prahitud laevade registris registreeritud kuni laevapereta prahitud laeva liputunnistuse kehtivuse lõpuni, kuid mitte kauem kui 2021. aasta 30. juunini.”;

6)paragrahvi 2 punktis 4 tulumaksuseaduse § 4 lõikes 6 asendatakse tekstiosa „lõikes 5 nimetatud juhul” tekstiosaga „lõigetes 5 ja 6 nimetatud juhtudel”;

7)paragrahvi 2 punkti 7 muutmiskäsus asendatakse arv „7” arvuga „8”;

8)paragrahvi 2 punktis 7 tulumaksuseaduse § 13 lõike 5 punktis 1 asendatakse tekstiosa „lõigete 5–7” tekstiosaga „lõike 5”;

9)paragrahvi 2 punktis 7 tulumaksuseaduse § 13 lõiked 6 ja 7 loetakse lõigeteks 7 ja 8 ning tulumaksuseaduse § 13 täiendatakse lõikega 6 järgmises sõnastuses:

„(6) Laevapere liikmele makstud tasu maksustatakse § 4 lõikes 6 nimetatud määraga, kui tasu on saadud töötamise eest § 52¹lõikes 11 nimetatud laeval, mille kogumahutavus on vähemalt 500 ja mis kannab lepinguriigi lippu, tingimusel et rohkem kui 50% laeva tööajast sisustab meritsi vedu.”;

10)paragrahvi 2 punktis 7 tulumaksuseaduse § 13 lõikes 7 (uus tulumaksuseaduse § 13 lõige 8) asendatakse number „6” numbriga „7”;

11)paragrahvi 2 punkt 9 muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

„9)paragrahvi 28²täiendatakse lõikega 4 järgmises sõnastuses:

„(4) Paragrahvi 13 lõike 5 või 6 alusel maksustatud tasust ei ole lubatud teha §-des 23–28¹sätetatud mahaarvamisi.”;

12)paragrahvi 2 punktis 10 tulumaksuseaduse § 29 lõikes 1²asendatakse tekstiosa „lõikes 5” tekstiosaga „lõikes 5 või 6”;

13)paragrahvi 2 punkt 11 muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

„11)paragrahvi 41 punktis 1 asendatakse tekstiosa „§ 13 lõige 1” tekstiosaga „§ 13 lõiked 1, 5 ja 6”;

14)paragrahvi 2 punktis 13 tulumaksuseaduse § 42 lõikes 9 asendatakse tekstiosa „lõikes 5” tekstiosaga „lõikes 5 või 6”;

15)paragrahvi 2 punkt 14 jäetakse välja;

16)paragrahvi 2 punkt 16 muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

„16)seadust täiendatakse §-ga 52¹järgmises sõnastuses:

„§ 52¹. Tulumaks kaupade ja reisijate rahvusvahelisest meritsi veost saadud tulult

(1) Residendist äriühing võib tasuda § 13 lõike 5 punkti 1 või lõike 6 tingimustele vastava laevaga kaupade või reisijate rahvusvahelise meritsi veo käesoleva paragrahvi lõigetes 6, 7 ja 9–11 või lõikes 13 nimetatud tegevustest saadud tulult tulumaksu käesoleva paragrahvi kohaselt, kohaldamata §-des 49–52 sätestatud (edaspidi *tonnaažikord*).

(2) Tonnaažikorra rakendamine on riigiabi Euroopa Liidu toimimise lepingu artikli 107 lõike 1 tähenduses, mille andmisel järgitakse merendusabi suuniseid, laevahaldusettevõtjate suuniseid ja Euroopa Komisjoni asjakohast riigiabi andmist lubavat otsust.

(3) Residendist äriühing võib rakendada tonnaažikorda, kui on täidetud järgmised tingimused:

- 1) ta on võtnud endale vastutuse § 13 lõike 5 punktis 1 või lõikes 6 sätestatud tingimustele vastava laeva meresõiduohutusala korraldamise ja tehnilise teenindamise eest ning on vastavalt sertifitseeritud;
- 2) laeva käitamisega seotud strateegilised, ärilised ja tehnilised juhtimisotsused tehakse Eestis;
- 3) laeva meeskonna juhtimisega seotud otsused tehakse lepinguriigis;
- 4) ta ei ole raskustes olev ettevõtja Euroopa Komisjoni raskustes olevate mittefinantsettevõtjate päästmiseks ja ümberkorraldamiseks antava riigiabi suuniste tähenduses;
- 5) tal ei ole täitmata Euroopa Komisjoni otsuse alusel ebaseaduslikuks ja siseturuga kokkusobimatuks tunnistatud riigiabi tagasimaksmise kohustust.

(4) Tonnaažikorra rakendamiseks peab residendist äriühingu ja temaga samasse kontserni kuuluvate ettevõtjate kasutuses olevate tonnaažikorra arvestusse kaasatud laevade kogumahutavusest:

- 1) vähemalt 25% olema äriühingu ja temaga samasse kontserni kuuluvate ettevõtjate omanduses või kasutusel laevapereta prahilepingu alusel;
- 2) vähemalt 60%, sealhulgas kõik süvendajad ja puksiirid, olema registreeritud lepinguriigi lipu all.

(5) Kaupade ja reisijate meritsi vedu loetakse käesoleva paragrahvi tähenduses rahvusvaheliseks, kui rohkem kui 50% reisidest toimub:

- 1) Eesti ja välisriigi sadama vahel;
- 2) Eesti sadama ja väljaspool Eesti territoriaalmerd asuva rajatise vahel;
- 3) välisriigi või välisriikide sadamate vahel;
- 4) välisriigi sadama ja kaldast eemal asuva rajatise vahel.

(6) Kaupade või reisijate rahvusvahelise meritsi veo põhitegevused on:

- 1) kaupade või reisijate vedu tasu eest;
- 2) kajuti tasu eest kasutusse andmine;
- 3) toidu ja joogi müük pardal koheseks tarbimiseks;
- 4) laeva tasu eest kasutusse andmine prahilepingu alusel (edaspidi *väljaprahtimine*), välja arvatud laevapereta prahilepingu alusel väljaprahtimine.

(7) Kaupade või reisijate rahvusvahelise meritsi veo lisategevused on:

- 1) tavaliselt reisilaeval pakutavate teenuste osutamine või kaupade müük tingimusel, et vastav tegevus on otseselt seotud reisijate meritsi veoga;
- 2) varapääste;
- 3) kauba laadimine, lossimine ja kinnitamine, juhul kui seda teevad residendist äriühingu laevapere liikmed;
- 4) konteineri või muu mahuti tasu eest kasutusse andmine;
- 5) laevas asuva ruumi üürile andmine kauba müüjale või teenuse osutajale;

6) reklaamipinna tasu eest kasutusse andmine laeval;

7) huviväärsusega tutvumise vahendamine reisijale reisi kestel tingimused, et kajut jääb reisija kasutusse.

(8) Lõikes 7 sätestatud lisategevustest saadud tulu maksustatakse käesoleva paragrahvi kohaselt, kui see ei ületa 50% § 13 lõike 5 punkti 1 või lõike 6 tingimustele vastava laeva kaupade või reisijate rahvusvahelise meritsi veotegevustest saadud tulust.

(9) Kaupade või reisijate rahvusvahelise meritsi veona käsitatakse ka järgmisi tegevusi:

1) laeva meeskonna juhtimine või laeva tehniline juhtimine;

2) laeva väljaprahtimine laevapereta prahilepingu alusel lepinguriigis asuvale samasse kontserni kuuluvale ettevõtjale.

(10) Kaupade või reisijate rahvusvahelise meritsi veona käsitatakse ka laeva väljaprahtimist laevapereta prahilepingu alusel tingimused, et:

1) väljaprahtimise põhjuseks on residendist äriühingu poolt ajutiselt mittekasutatava laeva tonnaži tekkimine muul põhjusel kui laeva ostmise või prahtimise väljaprahtimise eesmärgil;

2) laev prahtitakse välja kõige rohkem kolmeks aastaks;

3) väljaprahtimine ei ületa 50% residendist äriühingu kasutuses olevast tonnažikorra arvestusse kaasatud laevade kogumahutavusest.

(11) Kaupade või reisijate rahvusvahelise meritsi veona käsitatakse ka süvendaja või puksiiriga tehtavat tööd väljaspool sadamat ja Eesti territoriaalmerd, kui rohkem kui 50% süvendaja või puksiiri tööajast sisustab meritsi vedu, ning ainult selliste vedude ulatuses.

(12) Tulumaksuga ei maksustata tulu, mida lõigetes 3 ja 4 sätestatud tingimustele vastav ettevõtja on saanud vähemalt kolme aasta jooksul käesolevas paragrahvis sätestatud korra kohaselt maksustatava tulu teenimiseks kasutatud laeva võõrandamisest, kui laeva üleandmisel on tasutud tulumaks § 50 lõike 4² kohaselt või kui nimetatud laev oli soetatud käesolevas paragrahvis sätestatud korra kohaselt maksustatud tulu arvel.

(13) Tonnažikorda võib rakendada ka residendist äriühing, kes saab tulu § 13 lõike 5 punktis 1 või lõikes 6 sätestatud tingimustele vastava laeva meeskonna juhtimise või tehnilise juhtimise teenuse osutamisest ning kes vastab käesoleva paragrahvi lõike 3 punktides 4 ja 5 sätestatud tingimustele, kui:

1) laeva meeskonna juhtimise teenuse osutaja teeb juhtimisotsused Eestis ning järgib täielikult ja kohaldab Rahvusvahelise Tööorganisatsiooni meretöö konventsiooni kõiki nõudeid;

2) laeva tehnilise juhtimise teenuse osutaja teeb juhtimisotsused Eestis, võtab endale vastutuse laeva meresõiduohutusosalase korraldamise ja tehnilise teenindamise eest ning on vastavalt sertifitseeritud;

3) kõik laevad ja meeskonnad, mida punktides 1 ja 2 nimetatud teenuse osutaja haldab, vastavad rahvusvaheliste standarditele ja Euroopa Liidu õigusest tulenevatele nõuetele, mis on seotud meresõidu turvalisuse ja ohutusega, meremeeste koolituse ja sertifitseerimisega, keskkonnahoiuga ning töötingimustega laeval;

4) vähemalt 60% äriühingu ja temaga samasse kontserni kuuluvate ettevõtjate kasutuses olevate tonnažikorra arvestusse kaasatud laevade kogumahutavusest, sealhulgas kõik süvendajad ja puksiirid, on registreeritud lepinguriigi lipu all;

5) kuni kümne laeva meeskonna juhtimiseks on teenuse osutajal vähemalt üks meeskonnajuht ning neli muud töötajat ning enam kui kümne laeva meeskonna juhtimiseks vähemalt kaks meeskonnajuhti ning kaheksa muud töötajat;

6) kuni kümne laeva tehniliseks juhtimiseks on teenuse osutajal vähemalt üks tehnilise halduse juht ning neli muud töötajat ning enam kui kümne laeva tehniliseks juhtimiseks vähemalt kaks tehnilise halduse juhti ning kaheksa muud töötajat;

7) vähemalt 51% punktides 5 ja 6 nimetatud töötajatest on lepinguriigi kodanikud.

(14) Tonnažikorra rakendamise kuule järgneva kalendrikuu 10. kuupäevaks esitab käesolevas paragrahvis sätestatud tingimustele vastav ettevõtja (edaspidi *tonnažikorra rakendaja*) maksuhaldurile tonnažikorra üleminekuks ja selle kohaldamiseks vajalikud andmed. Nimetatud andmete loetelu kehtestab valdkonna eest vastutav minister määrusega.

(15) Lõikes 4 või lõike 13 punktis 4 sätestatud tingimustele vastab ettevõtja, kes täidab tingimused koos temaga samasse kontserni kuuluvate tonnažikorra kohaldamise tingimustele vastavate ettevõtjatega ning kui kõik nimetatud ettevõtjad on tonnažikorraga liitunud.

(16) Lõigetes 5, 8 ja 11 sätestatud osakaalu tingimustele vastab ettevõtja, kes täidab tingimused kalendriaasta jooksul proportsionaalselt kuude arvuga, mille jooksul tonnažikorda kohaldatai.

(17) Tonnažikorda rakendatakse seni, kuni selle rakendamise tingimused on täidetud, kuid mitte kauem kui Euroopa Komisjoni asjakohase riigiabi andmist lubava otsuse kehtivuse lõpuni. Tonnažikorra rakendamise õiguse lõppemisel on õigus tonnažikorda uuesti rakendada pärast Euroopa Komisjoni asjakohase riigiabi andmist lubava otsuse kehtivuse lõppu, eeldusel et Euroopa Komisjon on andnud uue riigiabi loa ning tonnažikorra rakendamise tingimused on täidetud.

(18) Tonnaažikorra rakendamisel arvutatakse maksustatava tulu summa tonnaažikorra rakendaja iga § 13 lõike 5 punktis 1 või lõikes 6 sätestatud tingimustele vastava laeva kohta iga alanud 24-tunnise ajavahemiku kohta, sõltumata sellest, kas laeva kasutatakse või mitte.

(19) Lõikes 18 nimetatud maksustatava tulu summa arvutatakse tonnaažikorra rakendaja kasutuses oleva laeva puhasmahutavuse ja vastava suhtarvu korrutisena järgmiselt:

- 1) tonnaaživahemikule kuni 1000 kohaldatav suhtarv on 0,0084 eurot;
- 2) tonnaaživahemikule 1001 kuni 10 000 kohaldatav suhtarv on 0,0062 eurot;
- 3) tonnaaživahemikule 10 001 kuni 25 000 kohaldatav suhtarv on 0,0040 eurot;
- 4) tonnaaživahemikule alates 25 001 kohaldatav suhtarv on 0,0020 eurot.

(20) Lõikes 19 sätestatud suhtarve rakendatakse sõltuvalt laeva vanusest järgmiselt:

- 1) 50% laevade puhul, mis ei ole vanemad kui viis aastat;
- 2) 75% laevade puhul, mis on vanemad kui viis aastat, kuid ei ole vanemad kui kümme aastat;
- 3) 100% laevade puhul, mis on vanemad kui kümme aastat.

(21) Majandus- ja Kommunikatsiooniministeerium või tema volitatud asutus arvutab Maksu- ja Tolliameti andmete alusel riigiabi suuruse ning kannab andmed konkurentsiseaduse §-s 49² sätestatud riigiabi ja vähese tähtsusega abi registrisse, samuti teostab järelevalvet käesoleva paragrahvi lõikes 2 nimetatud riigiabi reeglitele vastavuse üle.”;

17)paragrahvi 2 punktis 17 tulumaksuseaduse § 54 lõiget 2 täiendatakse pärast sõna „kulude” tekstiosaga „, tulude”;

18)paragrahvi 3 tekst muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

„Kogumispensionide seaduse § 7 täiendatakse lõikega 4 järgmises sõnastuses:

„(4) Makse tasumisel laevapere liikmele tulumaksuseaduse § 13 lõigetes 5 ja 6 nimetatud tingimustele vastaval laeval töötamise eest makstud töötasult ja muudelt tasudelt kohaldatakse sotsiaalmaksuseaduse § 2 lõike 4 punkti 8 ja § 6² lõikeid 2–4.”;

19)paragrahvis 4 maksukorralduse seaduse § 29 punkt 56 muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

„56) Majandus- ja Kommunikatsiooniministeeriumile või tema volitatud asutusele sotsiaalmaksuseaduse § 6² lõikes 3 ning tulumaksuseaduse § 13 lõikes 8 ja § 52¹ lõikes 21 sätestatud ülesannete täitmiseks.”;

20)paragrahvi 7 punktis 2 sotsiaalmaksuseaduse § 2 lõike 4 punktis 8 asendatakse tekstiosa „lõikes 5” tekstiosaga „lõikes 5 või 6”;

21)paragrahvi 7 punktis 3 sotsiaalmaksuseaduse § 6² täiendatakse lõikega 4 järgmises sõnastuses:

„(4) Käesolevas paragrahvis nimetatud riigiabi korda rakendatakse, kuni käesoleva paragrahvi lõikes 2 ning tulumaksuseaduse § 13 lõigetes 5 ja 6 nimetatud tingimused on täidetud, kuid mitte kauem kui Euroopa Komisjoni asjakohase riigiabi andmist lubava otsuse kehtivuse lõpuni. Riigiabi rakendamise nõuete täitmata jätmise korral on õigus uuesti riigiabi rakendada pärast Euroopa Komisjoni asjakohase riigiabi andmist lubava otsuse kehtivuse lõppu, eeldusel et Euroopa Komisjon on andnud uue riigiabi loa ning riigiabi rakendamise tingimused on täidetud.”;

22)paragrahvi 9 punkt 1 muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

„1)paragrahvi 3 täiendatakse lõikega 1¹ järgmises sõnastuses:

„(1¹) Töötaja, kes on tulumaksuseaduse § 13 lõikes 5 või 6 nimetatud laeva laevapere liige, on kindlustatu, kui ta on Euroopa Majanduspiirkonna lepinguriigi või Šveitsi Konföderatsiooni kodanik või nendes riikides seaduslikult elav isik või isik, kellele kohaldatakse Eesti Vabariigi sõlmitud välislepingut, mis käsitleb töötushüvitisi.”;

23)paragrahvi 9 punktis 6 töötuskindlustuse seaduse § 40¹ täiendatakse lõikega 4 järgmises sõnastuses:

„(4) Riigiabi korda rakendatakse seni, kuni käesoleva paragrahvi lõigetes 1 ja 2 ning tulumaksuseaduse § 13 lõigetes 5 ja 6 nimetatud tingimused on täidetud, kuid mitte kauem kui Euroopa Komisjoni asjakohase riigiabi andmist lubava otsuse kehtivuse lõpuni. Riigiabi rakendamise nõuete täitmata jätmise korral on õigus uuesti riigiabi rakendada pärast Euroopa Komisjoni asjakohase riigiabi andmist lubava otsuse kehtivuse lõppu, eeldusel et Euroopa Komisjon on andnud uue riigiabi loa ning riigiabi rakendamise tingimused on täidetud.”;

24)paragrahvi 11 tekst muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

„Käesoleva seaduse §-d 1–7, 9 ja 10 jõustuvad 2020. aasta 1. juulil.”.

§ 2. Kaubandusliku meresõidu seaduse muutmine

Kaubandusliku meresõidu seaduses tehakse järgmised muudatused:

1) seaduse 3. peatüki pealkiri muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

„3. peatükk LAEVA REISIPRAHTIMINE”;

2) paragrahv 49 muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

„§ 49. Laeva reisiprahileping

Laeva reisiprahileping on kasutusleping, millega üks isik (prahileandja) kohustub andma teisele isikule (reisiprahtija) kasutamiseks nõuetekohaselt mehitatud ja varustatud merekõlbliku laeva või selle osa üheks või mitmeks kokkulepitud reisiks, osutamata seejuures reisiprahtijale veoteenust. Reisiprahtija kohustub laeva kasutamise eest maksma kokkulepitud tasu (reisiprahiraha).”;

3) paragrahvides 50–55 ja 57 asendatakse sõna „vedaja” sõnaga „prahileandja” vastavas käändes ja sõna „saatja” sõnaga „reisiprahtija” vastavas käändes;

4) paragrahvides 50–52 ja 54 asendatakse sõna „tšarterveoleping” sõnaga „reisiprahileping” vastavas käändes;

5) paragrahvi 52 lõikes 3 asendatakse sõna „veotasu” sõnaga „reisiprahiraha” vastavas käändes;

6) paragrahvi 53 lõike 3 punkt 3, lõike 4 teine lause ja lõige 5 tunnistatakse kehtetuks;

7) seaduse 5. peatüki pealkiri muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

„5. peatükk LAEVA TÄHTAJALINE PRAHTIMINE”;

8) paragrahvi 62 pealkiri ja lõike 1 esimene lause muudetakse ning sõnastatakse järgmiselt:

„§ 62. Laeva tähtajalise prahtimise leping

(1) Laeva tähtajalise prahtimise leping on kasutusleping, millega üks isik (prahileandja) kohustub andma laeva koos laevaperega või ilma laevapereta lepingujärgseks tähtajaliseks kasutamiseks teisele isikule (prahtija), osutamata seejuures prahtijale veoteenust.”;

9) paragrahvi 65 lõiget 2 täiendatakse pärast sõna „laeva” sõnaga „tähtajalise”.

§ 3. Tulumaksuseaduse muutmine

Tulumaksuseaduses tehakse järgmised muudatused:

1) paragrahvi 12 lõiget 2 täiendatakse pärast sõnu „ja kasumieraldised” sõnadega „ning dividendid ja muud kasumieraldised, mis on makstud kasumist, mis teeniti §-s 52¹ sätestatud korra rakendamisel”;

2) paragrahvi 18 lõiget 1³ täiendatakse pärast sõnu „lõike 1 alusel” sõnadega „või kui need on makstud kasumist, mis teeniti §-s 52¹ sätestatud korra rakendamisel”;

3) paragrahvi 29 lõiget 7¹ täiendatakse pärast sõnu „lõike 1 alusel” sõnadega „või kui see on makstud kasumist, mis teeniti §-s 52¹ sätestatud korra rakendamisel”;

4) paragrahvi 41 punkti 7² täiendatakse pärast sõnu „lõike 1 alusel” sõnadega „või kui see on makstud kasumist, mis teeniti §-s 52¹ sätestatud korra rakendamisel”.

§ 4. Seaduse jõustumine

Käesolev seadus jõustub koos laeva lipuõiguse ja laevaregistrise seaduse ning tulumaksuseaduse muutmise ja sellega seonduvalt teiste seaduste muutmise seaduse (RT I, 04.03.2019, 1) §-de 1–7, 9 ja 10 jõustumisega.

Henn Põlluaas
Riigikogu esimees